

Sodno-zdravniška mnenja.

Priobčuje dr. P. Defranceschi.

VII.

Samomor ali umor?¹⁾

Posestnik Z. je šel s svojo ženo v vinograd. Dospevši tja, je stopil pogledat po trtah, a njegova žena je ostala pri hramu. Ko se je mož čez kake tri četrti ure vrnil, je našel v predhramu svojo ženo obešeno na tramu. Takoj je odrezal vrv ter poskusil na vse mogoče načine, da bi ženo zopet oživil. To se mu ni posrečilo, kakor tudi ne ljudem, katere je na pomoč poklical. Tako mož.

Ker se je širila govorica, da je mož sam obesil svojo ženo, je odredilo sodišče raztelesitev.

A. Zunanji ogled.

1. Truplo ženskega spola, srednje velikosti, dobro rejeno, močnega in dobro razvitega mišičja. Mrtvaške pege²⁾ na prsih višnjevkaste, na hrbtu umazano zelenkaste.

2. Glava okrogla, lasje dolgi, svitlo rumenkasti, zrkla³⁾ upala, roženica⁴⁾ motna. Jezik širok in debel, temnovišnjevkast, zija za $1\frac{1}{2}$ cm iz ustne dupline. Na njegovi gornji plati se vidijo vtiski zob. V ustni in v nosni duplini je najti posušeno krvavo sluz.⁵⁾

3. Na notranjem kotu levega obrvnega⁶⁾ obloka je videti troje, komaj za proso velikih, temnorujavkastih, samo površno kožo zavzemajočih kožnih odrtin. V mezdr⁷⁾ ni nikakega sledu o njih.

4. Na debelem in kratkem vratu je videti: Nad sčistim hrustancem⁸⁾ se začinja 5 mm široka, zelenkasto-rumena brazda,⁹⁾ ki se v obloku razteza na zunaj in navzgor proti spodnji čeljusti in se v njej nahajajo ostanki tkanine,

¹⁾ Naslednji izvidi in mnenja niso iz moje prakse, a so iz leta 1874.

²⁾ Todtenfleck = macula funerea. ³⁾ Augapfel = bulbus oculi. ⁴⁾ Hornhaut = cornea. ⁵⁾ Schleim = mucus, pituita. ⁶⁾ Augenbrauenbogen = arcus superciliaris. ⁷⁾ Unterhautzellgewebe = textus cellulosus subcutaneus. ⁸⁾ Schildknorpel = cartilago thyroidea. ⁹⁾ Furche = sulcus.

podobne konopni vrvi. Ob spodni čeljusti je brazda temno-rujavkasta, koženična (pergamentna), posušena ter se proti zadnji plati vratu čedalje bolj zožuje in neha mej drugim in tretjim vratnim vretencem¹⁾; tu sedi brazda zelo površno. Ob robih sedaj opisane brazde sta koža in mezdra s krvjo podpluti.

5. Prsje²⁾ široko, dobro obokano, trebuh zelo napet, koža že gnila, okončine³⁾ kaj dobro razvite in močne, hrbtenica⁴⁾ gibljiva.

6. Na levih zgornjih lehteh⁵⁾ je najti komaj za grah veliko, in na notranji plati levega kolena kakor bob veliki kožni odrtini, ki sta podobni oni, opisani pod št. 3.

7. Navzlic natančni zunanji preiskavi mrliča ni najti nikoder najmanjšega znaka katere koli oškode, radi katere bi se dalo misliti na odpor ali pa celo na smrten boj.

B. Notranji ogled.

8. Nalobje⁶⁾ srednje debelo, na zunanji plati blede, na notranji blede-višnjekasto, popolnoma nepoškodovano. Svod lobanje⁷⁾ nepoškodovan, zelo debel (8 mm), popolnoma brez sredice⁸⁾. Čvrsta opna⁹⁾ modro-sivkasta, žilava¹⁰⁾, ohlapna. Mehke opnice¹¹⁾ so po celem možganskem oboku več kakor 4krat debelejše nego navadno, mlečno-belkaste, hrustančasto¹²⁾ svetle in trde, skoro neprerezljive, v zgornjem srpnem splavu¹³⁾ malo temne sesedene krvi. Možganska skorja rujavkasta, sredica sivo belkasta, zategla¹⁴⁾, skoro suha, imajoča na prerezu zelo malo ozkih, podolgastih krvnih prog¹⁵⁾. V stranskih votlinah¹⁶⁾ komaj par kapljic vodene tekočine, v tretji možganski votlini je ta tekočina nekoliko bolj čista. Povlaka (opnica)¹⁷⁾ trda in debela.

1) Halswirbel = vertebra colli. 2) Brustkorb = thorax. 3) Extremitas.

4) Wirbelsäule = columna vertebralis. 5) nadlaket = Oberarm, brachium.

6) Schaedeldecke = epicranium. 7) Schaedelgewölbe = fornix cranii. 8) Marksubstanz = diploë. 9) Harte Hirnhaut = dura mater. 10) Sehnig = tendineus.

11) a) Weiche Hirnhaut = pia mater; b) Spinwebenhaut = arachnoidea = pajčevnica. 12) Knorpelig = cartila ginosisus. 13) Oberer Sichelblutleiter = sinus falciformis. 14) Zähne = tenax. 15) Streifen = lineola. 16) Seitenkammern = ventriculi laterales. 17) Ependyma.

9. Jabolko¹⁾ nepoškodovano, njegova votlina prazna, ravno tako je tudi žrelo²⁾.

10. Pluća so nabreklijena³⁾, črnkasta, na pritisk se čuje prasketanje. Če se pluća prerežejo in se na prerezane koščke s prsti pritisne, se izlije peneča, krvava in slezasta tekočina.

11. Srce leži v odebelenem, ohlapnem osrčniku ter je navadne velikosti in oblike. Njegovo površje je z mastjo pokrito. Leva srčna polovica nima nikake vsebine; v desni se nahajajo mali koščki temno-rujavkaste sesedene krvi. Zaklopnice⁴⁾ in krvne žile so pravilne.

12. Želodec in čeva so napeta, v prvem je najti nekoliko nesumnih ostankov od jedij. Trebušno drobje⁵⁾ nima nikakih znakov katere bolezni koli, in tudi ne nikake sumne vsebine.

Predno oddava konečno mnenje, prosiva, da se nama glede na obširnost izvida ter težkost in važnost slučaja dovoli vpogled v preiskovalne kazenske spise. Začasno izjaviva pa vendarle, da se je raztelešenka najbrže sama obesila.

Sodna preiskava je trajala od 22. maja 1874. blizu 4 mesece in pol do 8. oktobra 1874. l. in stoprav ta dan sta zvedenca oddala svoje mnenje, ki slove :

Raztelešenka je umrla vsled nagle pljučne zadušice⁶⁾ (glej izvid št. 10). Smrt ni nastala vsled kake notranje bolezni, nego vsled zadušenja. V dokaz da je le zadušenje edino v tem slučaju vsled obešenja provzročilo smrt, navajava iz izvida sledeče podatke:

1. Temno-višnjekast jezik, zevajoč za $1\frac{1}{2}$ cm iz ustne dupline in kakor zagozda mej zobe stisnjen; v ustni in nosni votlini krvava sluz (št. 2. izvida). 2. Na vratu najdena brazda, imajoča neovržne dokaze, da je mogla nastati le za življenje. 3. Polnokrvnost možganov ter možganskih open. 4. Krvni gruščiči⁷⁾ v desnem prekatu (št. 11 izvida).

¹⁾ Kehlkopf = larynx. ²⁾ Rachen = pharynx. ³⁾ Strotzend = turgidus. ⁴⁾ Klappe = valvula. ⁵⁾ Baucheingeweide = viscera abdominalia. ⁶⁾ Plučna nabuhnica, acuter Lungenstickfluss = suffocatio oedemate pulmonum orta. ⁷⁾ Blutgerinsel = coagula.

Glede načina, kako da je nastala smrt vsled obešenja, omeniva sledeče:

Na raztelešenkinem truplu, ki je bilo zelo krepko in nadnavadno dolgo, ni bilo najti nikakih poškodb, razun opisanih pod št. 3. in 6., namreč: na obrvnem obloku, na levih zgornjih lehteh in na notranji strani levega kolena, v površni koži sedeče, čeprav sveže, pa vendar v nikaki zvezi s smrtjo stoječe rane, ki so bile prav tako lahko malo pred smrtjo, kakor tudi po smrti nastale, — to pa le za časa, ko se je še gorak mrlič odstranil od prečnega trama¹⁾, na katerem je visel. Tudi mož, obtožen umora svoje žene, nima na sebi nikake telesne poškodbe.

Ne da se tajiti, da je bila zelo močna ženska povsem zmožna vsak napad krepko odbiti, posebno spoznavši smrtno nevarnost. V tem slučaju se bi pa morali najti kaki znaki na njenem telesu. Če bi se bila raztelešenka z morebitnim napadnikom borila, se bi moralo najti na njenem telesu več težkih poškodb, kajti ni misliti, da bi se ta močna ženska brez boja in krepkega odpora dala obesiti. Recimo, da je ženska pustila morilcu zadrgo položiti okoli vratu ter, ne da bi se bila branila, obesiti na tram v predhramu, bi se bila vendar lahko ubranila, čuteč smrten pritisek na vratu, s tem, da bi se bila prijela lestvice, ali sunila ob sod ali ob kak drug predmet, katerih je bilo več v predhramu. V smrtni stiski bi se bila premikala sem ter tja, vsled česar bi nastale na glavi in na vratu drugačne poškodbe, nego so se dejanski našle.

Iz izvida, kakor tudi iz krajevnega ogleda ni možno posneti, da bi bil zakonski mož svojo ženo obesil. Pa tudi razne priče nam ne podajo nikacih vtemeljenih podatkov. Ni možno misliti, da bi kedo drugi, nego zakonski mož svojo ženo obesil, kajti to bi bilo brezmiselno in neopravičeno²⁾ (namreč misliti. Pis.) Po vsem tem morava torej glede na izvid, krajevni ogled in izjave prič, popolniti svoje že 22. maja oddano začasno mnenje tako, da izjaviva: »M. Z. se je sama obesila.«

¹⁾ Querbalken.

²⁾ Sodnim zvedencem je toplo priporočati, naj ne oddajajo drugih mnenj nego ona, ki spadajo v njihovo stroko. (Pis.)

Pripomniti je še treba, da je bila čvrsta opna (izvid št. 8) zelo žilava, a mehke opnice so bile nad 4krat debelejšje, nego navadno, skoro neprerezljive. Iz tega se da sklepati, da je bilo duševno stanje omoteno; v koliko, to se ne vé. Lahko je pa misliti, da je bila ženska vsled priznane razprtije z možem sita življenja, ter da se ji je pamet tem lažje zmešala, ker sploh ni imela zdravih možganov. Vzela si je življenje sama na način, ki je priljubljen samomorilkam.

Državno pravdnništvo ni moglo navzlic temu mnenju dobiti prepričanja, da se je M. Z. sama obesila, ter je radi tega stavilo sodnima zdravnikoma sledeča vprašanja: *a)* Na mestu dejanja se je našlo na več predmetih, kakor na odpovednem pismu, ki je ležalo v predhramu, na lestvicah ter na obleki ženske, mnogo krvnih peg; kaj je iz tega sklepati? — *b)* Je li možno, da so nastale krvne pege na podrašnik u¹⁾ od zadnje mesečine²⁾? — *c)* Je li možno, da je ženska izgubila toliko krvi iz spolovil vsled davljenja? — *d)* Ali ni morda bila M. Z. v spanju napadena, da jo je morda napadnik zgrabil za vrat, jo toliko časa davil da je umrla, potem jo pa šele na tram obesil? — *e)* Se li navadno izlije iz ustne dupline kri pri plučni zadušici vsled obešenja?

Sodna zdravnika sta oddala na ta vprašanja to-le izjavo:

ad a. Ker se pri obešencih navadno izceja iz ust krvava pena, je v našem slučaju lahko pojasniti, od kod so krvni sledovi na lestvicah, na rutah itd. Ko je M. Z. že visela, ji je izstopila kri iz ustne dupline ter se razlila po omenjenih predmetih. Pege, najdene na odpovednem pismu, so iz prejšnjih časov ter sploh niso krvni sledovi.

ad b. Pege na podrašniku so lahko iz prejšnjih časov. Dognano namreč ni, ali so sveže ali stare. S precejšnjo gotovostjo pa lahko rečeva, da izvirajo te pege od mesečine, kar je posneti iz opisane razvrstitve peg³⁾. Če bi krvavitev izvirala iz kake poškodbe v spolovilih, bi se bile morale te poškodbe pri raztelešenju najti, kar se pa ni zgodilo; sploh se niso našli v nožnici najmanjši ostanki krvi.

¹⁾ Unterrock. ²⁾ Menstruation.

³⁾ Nikoder opisana. Pis.

ad c. Krvavitev iz spolovil vsled davljenja nastane k večjemu pri zelo slabotnih ljudeh, ki sploh navadno radi krvavijo. Slabotna pa M. Z. ni bila.

ad d. Ni misliti in je nemožno, da bi v našem slučaju bila ženska zavratno napadena, zadavljena ter potem na tram obešena, kajti na vratu ni najti nikakih znakov davljenja z rokami. To, da je brazda na vratu popolnoma slična najdeni vrvici, dáje polno poroštvo, da si je M. Z. še živeča vrv ovila okoli vratu ter se tako usmrtila.

ad e. Pri plučni zadušici sploh, torej tudi pri onej, ki nastane vsled obešenja, se navadno izliva več ali manj krvavih pen in slezi iz ustne dupline.

Na podlagi tega izvida je državno pravdništvo predlagalo, da se preiskava ustavi in obtoženec izpusti iz preiskovalnega zapora.

Čez pol leta se je oglasila sestra umrle M. Z. ter izpovedala taka dejstva, da se je preiskava zopet obnovila.

(Dalje prihodnjič.)

Odvjetništvo u Francezkoj.

(Konec.)

Preda mnom je omašna knjiga »Abrégé des usages et règles de la profession d'avocat, par Cresson — Paris, 1896.«; to je zbirka karnostnih rješidaba o stališkim pitanjima odvjetničkim. Da razumijemo zakon, treba da vidimo, kako da se uporabljuje. Mrtvo bo slovo zakona po sebi ne znači puno; uporaba, nadahnjujući ga životom, daje mu pravo obilježje. Navesti ću dakle iz pomenutih karnostnih presuda neka načela, koja bacaju živo svjetlo na položaj odvjetništva francezskog.

Neodvisnost je odvjetnika absolutna. Slobodno mu je sve misliti, reći i pisati — pod jedinim uslovom, da počituje zakone, i da ne izazove ni zasluži progon zakonski napadajima, što ih zakoni osuduju.

Privatni život odvjetnikov treba da bude častan. Ne ima sumnje do duše, da nitko ne ima prava, da dira u tajne privatnog